

TEORIJA ZAVJERE Pogledali smo novu premijeru u Satiričko

Lake i teške droge zavjereništva

Predstavu suautorski potpisuju dva pisca i dramaturga, Filip Jurjević i Marin Lisjak, kao i redateljica Marina Pejnović. Hrabro je što autorski tim diže poklopac prilično zahuktane parade zavjereništva**Nataša GOVEDIĆ**

ZAGREB » Svakodnevno dobivam barem nekoliko cirkularnih mailova na temu kontrole ljudskog bioma pomoću ubrizgavanja cjepiva, globalne urote farmakološke industrije protiv »pravih« (ali zataškano djelotvornih) lijekova te »apsolutno sigurnih« dokaza da COVID-19 nije virus, nego politička kampanja koja vodi u novi totalitarizam. Iz tih se masovno slanih poruka može iščitati i dosljedan stav njihovih autorica i autora prema svijetu: osjećaju se maksimalno izmanipulirano, dezorijentirano i iskorišteno i boje se da će se stupanj njihove instrumentalizacije u budućnosti još više pojačati. Ista grupa ne vjeruje u javnost i javne institucije (često nije njihov dio), sigurna je da se civilizacijski bitne informacije povijesno skrivaju (a ne dijele) i smatra da živimo u sustavu koji je toliko protkan službenim lažima, da svakako ima smisla napraviti svoju navigacijsku kartu »točnih« informacija.

I tako svatko tko zna guglati postaje medicinski stručnjak za viruse, dok se upućenost guglaša u političku teoriju i

tajne planove državnika i ne spominje: toliko je »neupitna«. Ovaj jezik samouvjerenih demagogije postaje sve tvrdoglaviji i sve glasniji, sve se češće koristi u predsjedničkim kampanjama i u reklamnoj industriji, zbog čega zaista ima mnogo razloga da se njime satirički pozabavi i najnovija Kerempuhova predstava »Teorija zavjere«. Suautorski je potpisuju dva pisca i dramaturga, Filip Jurjević i Marin Lisjak, kao i redateljica Marina Pejnović. Hrabro

„Kakvo god nas kazalište očekuje u godinama koje dolaze, obračun s površnošću i manipulativnošću internetskih pseudoreligioznih proroka (čitaj: mafijaša obmanjivanja) svakako spada u političke prioritete umjetnosti, čijem raskrinkavanju uvelike pomaže humorna prizma

je što autorski tim diže poklopac prilično zahuktale parade zavjereništva, kao i što se ne ustručava pokazati koliko novih iskorištavanja, zarada i manipulacija obavlja ova industrija panične zabave i nešto manje zabavnog paničarenja.

Scena »spasioca«

Kako se kazalište može nositi s nepreglednim prostranstvima fragmentiranog interneta? Autorski tim izabrao je staviti na scenu internetske kratke sekvence, uposliti ekstremno huškački jezik raznolikog obmanjivanja i njegovo kolažiranje, no scenski su najuspješniji kad demontiraju, a ne samo citiraju internetski prostor. Primjerice, odluka da naglase preobrazbu scenskog lika iz »online« tijela (gdje oprema lika obuhvaća krznene ogrtač, štitnike i impresivan šljem s rogovima, s vrlo uspravnim držanjem superheroja) u »offline« tijelo (pogrbnjeno držanje u donjem rublju), dobar je primjer korištenja teatra i žive izvedbe protiv laskave samodizajniranosti koju svojim korisnicima jamči internet. U interpretaciji glumca Bernarda Tomića, lik Jakea Angelija, jednog od Trumpovih pristalica koji su u

Kazališni odgovor na prevažnu temu

siječnju 2021. godine provalili u Capitol Hill, nije slučajno u zgradi američkog zakonodavstva nastupio u kazališnom, »šamanskom« kostimu. Iste je američki desničar evidentiran i kao bivši vojnik i kao aktualni glumac koji traži posao, dakle alternativno zanimanje ovog egzemplarnog zavjerenika svakako je militantno glumačko. Teorije zavjere ne samo da tvrde kako su autoriteti svih struka i profesija lažni, nego nam spremno nude i sebe kao jeftinu i mnogo »jednostavniju« glumačku zamjenu.

Zavjere kao biznis

Materijalni aspekt sektaštva i zavjereništva osobito se jasno vidi i u izvedbi Linde

Autorski tim izabrao je staviti na scenu internetske kratke sekvence

Kazalištu Kerempuh

Prizor iz predstave »Teorija zavjere«

Begonje kao zagrižene i ogorčene protivnice cijepljenja, čiji je govor pun kontradikcija i laži, ali njeni emocionalni apeli, nakon prvotnog priznanja o vlastitoj neplodnosti, odmah zatim i tobožnjom smrti djeteta koje je navodno sama cijepila da dokaže štetnost cjepiva, dosežu orkanske razmjere. Begonja, međutim, pokazuje i umor i zgađenost »superspasiteljice« nad glu-pošču ljudi koje obmanjuje, kao što podcrtava i najvažniji aspekt zavjereničkog zanata: zaradu. Oko sektaštva kao čistog profita vrte se i role Josipa Brakusa i Matije Šakoronje, naivnih i anksioznih tragača za vlastitom izgubljenom muškosti. Njihov je model Adolf Šittler, vječito zabrinut oko nedovoljne ratničke spremnosti svojih previše osjetljivih su-mužjaka. Dražen Čuček u elegantnom bijelom sportskom kostimu s hudicom (kostimografija: Vedrana Rapić) nastupa kao njihov pogodeno prezrivi, ujedno i mačoteroristički trener. Meta im je »feminacizam« i globalna vladavina matrijarhata, koji je tobože doveo do toga da se muškarci osjećaju impotentno i melankolično, umjesto da siluju po slobodnom nahodenju. I ovdje je najjača kazališna scena ona u kojoj »divlji« muškarci objese tijelo neposlušne mladenke, dakako pripadnice feminacizma, ali onda svaki ponaosob pokušava s njom nježno plesati ili je barem dotaknuti na način koji podsjeća na ljubavnu intimnost; na dragovoljno zajedništvo.

Višak samoće

Kazalište u pravilu najmoćnije operira igrajući potisnute

PRJEDLOG

Tročlanom autorskom timu bilo bi dobro trajnije ponuditi malu ili dvorišnu scenu Kerempuhove proljetne i ljetne pozornice, kako bi se mogli nastaviti baviti ovom važnom temom

sadržaje, nepriznate čežnje i potrebe, emocije koje su tabuizirane. Konkretno, u »Teoriji zavjere«: očaj ljudske usamljenosti, čija intonacija obilježava čitav niz prizora Kerempuhove predstave, a evidentirana je i kroz citiranje internetskog sastajališta usamljenih duša pod nazivom »I am lonely, will anyone speak to me«. Kako se ekipa ove predstave na mnogo načina nalazi u eksperimentalnom polju imenovanja novih oblika otudenosti i jednako tako svježih oblika ogorčenog hejtanja bilo kakvog »provjerivog« sustava informacija, ne čudi nas što je izvedba u cjelini prekrkana glumačkim minijaturama. No, na pravom je mjestu kratka satira na temu korupcijske zavjere Josipe Rimac i nespretnosti i neukosti njenih »hobotnica«, što se izvrsno nadovezuje na opću neukost čitavog zavjereničkog polja gurua, šamana i mafijaša. I premda predstava donekle strada od previše jednoličnog ritma kratkih sekvenci i brzih prelijetanja različitih fenomena, istovremeno je ta brza juktapozicija različitih medijskih sadržaja ujedno i demonstracija »raspada sustavnosti« od koje strada svaka zavjerenička metoda. Pisce Jurjevića i Lisjaka treba pohvaliti zbog pokušaja da uhvate novu apsurdnost zavjereničkog novogovora i da blisko suraduju s glumcima, a redateljicu zbog spremnosti da ude u cabaret apokaliptičke demagogije. Kakvo god nas kazalište očekuje u godinama koje dolaze, obračun s površnošću i manipulativnošću internetskih pseudoreligioznih proroka (čitaj: mafijaša obmanjivanja) svakako spada u političke prioritete umjetnosti, čijem raskrinkavanju uvelike pomaže humorna prizma. Tročlanom autorskom timu bilo bi dobro trajnije ponuditi malu ili dvorišnu scenu Kerempuhove proljetne i ljetne pozornice, kako bi se mogli nastaviti baviti internetskim »opijatima« identiteta i satiričkim odgovorima na trgovinu ogorčenostima, poznatu i kao teorije zavjere. Tema je prevažna da je napustimo nakon (samo) jedne predstave.